

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

22. říjen 2018

NOVINKY

O podzimních prázdninách bude muzeum, Rodný byt B. Smetany i Portmoneum otevřeno

pondělí a úterý 29. a 30. října 2018

Vzhledem k tomu, že letos vycházejí podzimní prázdniny trochu netradičně na pondělí a úterý, rozhodli jsme se vyjít cestovatelům a návštěvníkům vstříc a otevřít hlavní budovu muzea, Rodný byt B. Smetany i Portmoneum – Museum Josefa Váchala po oba dva dny v časech 9–12 a 13–17 hodin.

Pro Rodný byt B. Smetany a Portmoneum to budou vůbec poslední otevírací dny v tomto roce.

V **hlavní budově** můžete navštívit expozici *Litomyšl – město kultury a vzdělanosti* s celou řadou unikátních předmětů; dále výstavy *Vznik Československa očima Quidona Šimka a Zámek 1568 – 450 let od položení základního kamene zámku v Litomyšli*. Nechybí ani dětský program v expozici a dětská herna.

V **Rodném bytě Bedřicha Smetany** je zřízena expozice, která připomíná dobu skladatelova dětství v Litomyšli a je doplněna interaktivním dětským programem.

A konečně mystické **Portmoneum** s naprosto jedinečnými nástěnnými malbami Josefa Váchala a také krátkodobou výstavou *Mystika v horách a dřevě ukrytá* fotografa Rostislava Bartoně a sochaře Jiřího Janočka.

Nejvýhodněji můžete navštívit všechny tři objekty se sdruženou vstupenkou.

(René Klimeš)

Výstava

Já jsem... Zdeněk Nejedlý Příběh tragédie jednoho moderního intelektuála

10. listopadu 2018 – 10. února 2019 v domě U Rytířů

Městská galerie Litomyšl uspořádala ve spolupráci s Masarykovým ústavem a Archivem AV ČR, v. v. i., Národním archivem a **Regionálním muzeem v Litomyšli** výstavu o kontroverzní osobnosti litomyšlského rodáka Zdeňka Nejedlého (1878–1962).

Představí ho nejen jako univerzitního profesora, historika, hudebního vědce a zastávce národních tradic 19. století, ale také jako sympatizanta komunistických idejí, Stalinova obdivovatele a posléze i člena československých poválečných vlád, spoluodpovědného za dění po únoru 1948.

Nejedlý patřil k vědecké elitě. Měl hluboký vztah k Litomyšli a stopy jeho práce se zde objevují od přelomu 19. a 20. století až do konce jeho života. Od roku 1978 je zde symbolicky přítomen prostřednictvím sochy, již mu k oslavě 100. výročí narození postavilo vedení města. Postoj k ní dnes rozděluje veřejnost stejně, jako ji štěpil vztah k Nejedlému v době, kdy žil.

Součástí výstavy, k níž vyjde doprovodná publikace, je i zpráva o tom, jak se Litomyšlané dodnes vypořádávají s odkazem tohoto muže.

Projekt je spolufinancován grantem Ministerstva kultury České republiky – *Profesionální výtvarné umění*, grantem Pardubického kraje – *Podpora kulturních aktivit v Pardubickém kraji v roce 2018*, Masarykovým ústavem a Archivem AV ČR, v. v. i. (v rámci *Strategií AV21: výzkumný program Formy a funkce komunikace*). Jeho dalšími sponzory jsou **Dukor, s. r. o., Litomyšl**, RNDr. Marie Kárská, daňový poradce, Strakov, MUDr. Vladimír Oliva, s. r. o., Litomyšl a **Jan Vavřín – ARS Litomyšl**.

(Martin Boštík)

Marie Fischerová-Kvěchová známá i neznámá...

24. listopad 2018 – 27. leden 2019

Marie Fischerová-Kvěchová (1892–1984) byla česká výtvarnice, která se do povědomí široké veřejnosti dostala především jako ilustrátorka kouzelných knih pro děti. Málokdo však zná i její další umělecká díla. Věnovala se rovněž figurální a portrétní tvorbě, namalovala řadu krajinomaleb či krásné akvarelové studie rostlin. Často se svojí rodinou cestovala a zážitky poté zachycovala na obrazech a akvarelech. Z etnograficky zajímavých oblastí Čech i Moravy pochází řada skic lidových krojů a nechybí ani obrázky inspirované přírodou. Její kresby našly uplatnění i v oblastech užitého umění, objevují se na dopisnicích, propagačních tiskovinách, kalendářích či dětských hracích kostkách. Malířka vytvářela také návrhy dětského oblečení a jídelních servisů, vystřihovací panenky či vystřihovací betlémy.

Výstava mohla vzniknout díky vstřícné spolupráci s rodinou Marie Fischerové-Kvěchové, se Středočeským muzeem v Roztokách u Prahy (a autorkou libreta výstavy Bc. Markétou Urfusovou), s Muzeem jihovýchodní Moravy ve Zlíně a s Uměleckoprůmyslovým muzeem v Praze.

Vernisáž proběhne 23. listopadu 2018 v 17 hodin v hlavní budově muzea.

Doprovodný program k výstavě pro školy a školky

Výtvarné dílny inspirované malířčinou tvorbou

Nejdříve si společně projdeme výstavu a poté si v muzejním ateliéru vytvoříme Postýlku pro panenku Malenku, Andělíčky ochránce apod.

Cílová skupina: Žáci základních, středních a speciálních škol, školní družiny a žáci MŠ.

Délka programu: 60–90 minut a dle časových možností účastníků.

Termín: Na dílnu je potřeba se přihlásit 14 dní předem.

Kontaktní osoba: Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz, pokladna@rml.cz, 461 615 287.

Cena dílny: Žáci a studenti s předplacenou permanentkou platí 30 Kč, bez předplacené permanentky je cena 40 Kč na žáka. Cena zahrnuje lektora a spotřebovaný materiál.

Procházka výstavou

Komentované prohlídky výstavy s lektorkou, která vás a vaše žáky seznámí s tvorbou výtvarnice Marie Fischerové –Kvěchové.

Cílová skupina: Žáci základních, středních a speciálních škol, školní družiny a žáci MŠ.

Délka programu: 45 minut a dle časových možností účastníků.

Termín: Na prohlídku je potřeba se přihlásit 14 dní předem.

Kontaktní osoba: Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz, pokladna@rml.cz, 461 615 287.

Cena: Žáci a studenti s předplacenou permanentkou vstup zdarma, bez předplacené permanentky je cena dle platného ceníku na pokladně muzea.

Adventní program v muzeu inspirovaný tvorbou malířky Marie Fischerové-Kvěchové

2. 12., 13–17 hodin:

Andělíčci ochránci aneb Andělé mezi námi – výtvarné tvoření

9. 12., 13–17 hodin:

Má panenka Malenka kde spíkat? – výroba postýlky

16. 12., 13–17 hodin:

Zimní cvrlikání aneb Kdo nám létá ke krmítku – malování ptáčků

23. 12., 13–17 hodin:

Jak si ozdobit stromeček – prasátkem pro štěstí, koníkem, srdíčky... – tvorba jednoduchých vánočních ozdob

24. 12., 13,30–15 hodin:

Štědrovečerní koledování před budovou muzea.

(Renata Kmošková)

Zimní dětská herna v muzeu

Od 1. listopadu 2018

Oblíbená dětská herna se vrací do muzea. Nemůžete v zimě na hřiště? Nevadí, přijďte si pohrát k nám. Volné hraní a tvoření v teple muzejního sálu. Možná na vás čeká překvapení!

(Renata Kmošková)

Putování do Betléma

Víte, jak se správně staví na vánoční betlém? Na které straně v jesličkách stojí Panna Marie, na které Josef? Kdo to jsou darovníčci, kolik je králů a které postavy světců nás provází adventním časem? Jestli ne, tak právě pro vás je připraven náš interaktivní program vzdělávací program. Je určen nejen žákům všech typů škol, ale také široké veřejnosti. K programu je připraven pracovní list.

Cílová skupina: Žáci základních, středních a speciálních škol, školní družiny a žáci MŠ, veřejnost.

Délka programu: 45–60 minut a dle časových možností účastníků.

Termín: na program je potřeba se přihlásit 14 dní předem.

Kontaktní osoba: Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz, pokladna@rml.cz, 461 615 287.

Cena programu: je cena 40 Kč na žáka, pro žáky mateřských škol 20 Kč na žáka. Cena pro veřejnost dle platného ceníku muzea. Cena zahrnuje lektora a pracovní list.

(Renata Kmošková)

Regionální muzeum v Litomyšli vyhlašuje **výběrové řízení na pronájem a provozování kavárny** ve své budově, Jiráskova 9, 57001 Litomyšl. Více informací na <http://www.rml.cz/cs/informace/vyberova-rizeni.html>.

(René Klimeš)

PROBÍHÁ

Výstava

Zámek 1568

450 let od položení základního kamene zámku v Litomyšli

29. září – 4. listopad

Výstava k 450. narozeninám litomyšlského zámku – svého druhu ojedinělá a doposud v daném rozsahu nikdy nerealizovaná – představí zámek v širokém úhlu pohledu. Zaměří se na zajímavosti, skutečnosti méně známé či širší veřejnosti dosud zcela utajené.

Výstava připomene zakladatele zámku, stavitele, i další osobnosti a okolnosti, které se podílely na vzniku této výjimečné renesanční památky. Pro expozici byly vybrány archeologické nálezy, originální archivní dokumenty a další pozoruhodné předměty vážící se k historii zámku.

Kromě doby Vratislava z Pernštejna a dědictví jeho potomků z rodu zubří hlavy nebude opomenuto ani dílo rodů Trautmansdorffů, Valdštejnů a Thurn-Taxisů, které zámek udržovaly a zvelebovaly v následujících stoletích. Na závěr materiály z konce 19. a z 20. století přiblíží období, kdy zámek přestal být využíván jako šlechtická rezidence a postupně nacházel novou roli obdivované památky a místa pro kulturu a kdy byl restaurován do své dnešní podoby. Zvláštní část výstavy představí výběr většinou dosud nepublikovaných zajímavostí z historie jednotlivých budov a míst na zámeckém návrší, i méně známých zákoutí samotného zámku.

Autorkou výstavy je Ing. arch. Eliška Racková, která se dlouhodobě zabývá dějinami a památkovou obnovou litomyšlského zámku. Projekt vznikl ve spolupráci Státního zámku Litomyšl a Regionálního muzea v Litomyšli, s finanční podporou Města Litomyšl a Ministerstva kultury ČR.

Výstava se koná pod záštitou Romana Línska, prvního náměstka hejtmana Pardubického kraje, který připomněl: „U příležitosti 450. narozenin litomyšlského zámku bude zajímavé nahlédnout hlouběji do jeho dlouhé historie. Dnes patří celý zámecký areál k nejvýznamnějším architektonickým skvostům v České republice a je zatím jedinou památkou UNESCO na území Pardubického kraje.“

Výstava je součástí celoměstského projektu oslav Světového dne architektury ve dnech 27. 9. – 1. 10. 2018, v Litomyšli již tradičně nazvaného ArchiMyšl.

ArchiMyšl 2018

(René Klimeš)

Výstava

Vznik Československa očima Quidona Šimka

13. říjen 2018 – 24. únor 2019

Výstava představí návštěvníkům litomyšlské události od května 1918 do uzavření míru s Rakouskem v září 1919, jak je zachytil litomyšlský kupec, kronikář a malíř Quido Šimek. Když Šimek viděl, že válka jen tak neskončí, rozhodl se nahradit chybějící místní tisk. Někdy v zimě 1914/1915 začal převratné i všední události zaznamenávat slovem a obrazem. Ohlédl se po událostech uplynulých od počátku války a pak již psal a kreslil průběžně. Jeho dílo se nakonec rozrostlo do nevídaných rozměrů – na osm dílů s téměř tisícem stran a barevných ilustrací.

Kromě obrázků, které zaujmou každého, je poutavý i popis událostí. Šimek se pohyboval přímo v centru dění, skoro nic mu neuniklo a vše zpestřoval zachycováním „drbů“ a ironickým komentováním. Na výstavě jsou jeho texty z praktických důvodů zkráceny, ale obsahově, stylem i celkovým vyzněním odpovídají originálu.

Výstava je doplněna dobovými předměty souvisejícími s koncem války a převratem – „říčními orly“, kteří se slétli do Loučné, zbraněmi, dokumenty apod.

Školní výpravy, které mají zájem o průvodce výstavou, se mohou s dostatečným předstihem domluvit s muzejní pedagožkou Renatou Kmoškovou (kmoskova@rml.cz, 461 611 162).

(Petr Chaloupka)

Výstava v Portmoneu

Mystika v horách a dřevě ukrytá

24. březen – 28. říjen

Výstavu fotografa Rostislava Bartoně a sochaře Jiřího Janočka propojuje mystika, která se v jejich dílech nezdá objevuje. Vystavené sochařské objekty vytvářel autor přímo pro Portmoneum. Nechal se inspirovat místem, ale i Váchalovou tvorbou. Josef Portman se u příležitosti letošního připomenutí padesáti let od úmrtí konečně dočká čerta, kterého si tak přál mít do svého výklenku od Josefa Váchala. Atmosféru dokreslí nejen fotografie Šumavy, ale i Orlických hor, odkud pochází Rostislav Bartoň.

(Hana Klimešová)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Nová expozice RML je otevřena od července 2014 – více zde:
<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice
Litomyšl
– město kultury
a vzdělanosti

Lektorovaný program

Udělej si vlastní sgrafito!

Unikátní projekt Regionálního muzea v Litomyšli a Městské galerie Litomyšl, při kterém si účastníci kurzu mohou vyrobit vlastní renesanční sgrafito. Vhodné pro školy, širokou veřejnost i jako dárek (zážitkový poukaz). Více zde:
<http://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/pro-verejnost.html> (veřejnost)
<http://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/pro-skoly.html> (školy)

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli od roku 2016 nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde:
<http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Retrogaming

Počátky osobních počítačů u nás

6. říjen 2018 – 20. leden 2019, Muzeum a Pojizerská galerie Semily

Interaktivní výstava historických počítačů a počítačových her – více zde:

<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/retrogaming-pocatky-osobnich-pocitacu-u-nas-2018-10-06>

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice v Pardubickém kraji – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Prohlídky *mimo otevírací dobu* je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob na tel. 461 615 287 nebo 461 616 723 (přímá linka do Rodného bytu – jen v otevírací době) nebo na info@rml.cz.

Otevírací doba – Portmoneum – Museum Josefa Váchala

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Prohlídky *mimo otevírací dobu* je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob na tel. 461 615 821 nebo 734 541 323 nebo na klimesova@rml.cz.

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).

Rodný byt B. Smetany není bezbariérový (několik schodů), přístupný je pouze s vlastním asistentem.

Portmoneum není přístupné pro vozíčkáře.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Zámek 1568 – Mgr. René Klimeš, 739 031 849, klimes@rml.cz

Portmoneum – Mgr. Hana Klimešová, 777 840 425, klimesova@rml.cz

Vznik ČSR očima Q. Š. / Zmatené peníze / Retrogaming – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Astronomické tradice – PhDr. Martin Boštík, bostik@rml.cz

Marie Fischerová-Kvěchová / Lektorované programy – Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz

Udělej si vlastní sgrafito! – Mgr. Hana Klimešová, klimesova@rml.cz (pro školy Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz)

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele: Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!